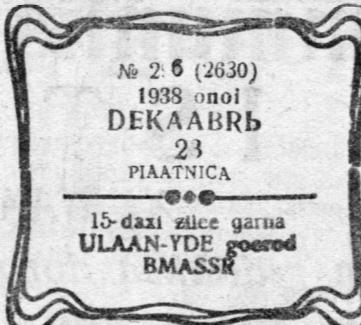

Buriad-Mongol YEN

BK(b)-in Buriaad-Mongol Obkomoi ba BMASSR-ei
Verkoovno Soviedei Prezidiumi oorgan.

Komsomoolsko kaadruudai bolşevig xymyzelge

Sovied oronoi olomillioonno komsomool-kommunist paarmin ynen tuhalaga ba rezever myn. Manai partiiin xytelberi do-ro, Leenins komsomool bolol talusudilji kommunizmiin dyxyeke xymyzyldeg ba soveed zasigili toiruanluu tere-nilji za-saadag baina. Komsomooloxy xysen ba kreepo-tilin istoocng—ene xadaa Leenin-Stalinai partiiin xytelberi bolno. Paarti bolbol komsomoolni u-guuldag ba bolşevig principialnuudilji, id mostinji, aixaygyl zorilgij, otvaahiji zal usudufi taridag baina. Komsomoolsko kaadruud, manai b.k. zaluuudud xadaa gaza-deere, uhan soo, argaart xegdehen, geriocheske xereggidee eneetili xarulna.

Komsomool bolbol manai oronoi azabaidalda tulai jix rool ezelene. Socialist valgu-lutin, oron ulasai oboroomin, nauka ka kyltyrini xaluu-salgata ugaastoguud deere kom-somoooli pitoomconud xodel merlene. Tixelereere, komsomoolsko kaadruudai bolşevig xymyzylgiin, ideine xataluzai zorilgouud byri serbyozno bolno. Udxan xadaa, socializmni xer gte peedanne, berxeelhee aidaagy, maassatai nigt xolbooti, te-dener duraxalnuud bi signal-nuudilji honoror duulan abdag, araudai daisadiji tanika ba ygeixeze xadaxa, komsomoolsko xydelmerlegii xymyzylge bolno. Komsomoolsko xydelmerlegii —ene xadaa marksistske-leeninske teoriilji yderbyxene sudalan abdag, nitiili xygzeltili zakoon udilji yzedeg ba mededeg, tiimehee ulaskorondin ba dotodin badalnuudilji oilgodog bojec gese. Ene xadaa—yiledberi deer, gyrenei jamar haa xydelmerde disciplinrovannostin, emxidxeigin ooprazeanuudilji xaruulag, soveed oob-cestviin tyry zaluu xyn geese

Komsomoolo CK-de ba zorim ob oomuuda xytelberide surghan, daisad bolbol komsomoolsko kaadruudai ideine xymyzylge, bolşevig xatuualjili hyldkexu tahalaxil tulad ali byxii jywe xeh baina. Teder bolbol komsomoolsko xydelmerlegiin dunda nevezestvo ba teoretiokeske geegdeliji kyl-tivirovalahan baina.

Teder bolbol zaluuudud ideine azabaidalji halixaial, semestvenostreer alaxilji he-deh baina.

Komsomoooli xytelberide baihan daisad, partiiin Centraalna Komiteede tuhala zaar, eli-rylegdee. Daisanai xog bogi-jysed halgaxai, daisaadar kyltivirovalgadahan yzenxei ba antioolbolşevitske naavajin sym-zailuulxa, komsomoolsko aktiv ba byxii zaluuududai politiokeske xymyzelgijii deene yge-xe—lime zorilgo myne kom-somoooli urdu baina. Sovied in-telligeem cun yrgen sloinuud va paaruul iene azabaidalji tylbilgi jix debzeite gargahan, partiiin propaganda tuxai BK(b)-in CK-ci togtool—ene xadaa komsomoolsko kaadruudai politiokeske xymyzelgijii sistemiimli sinexen baigulgin tixiyir gese. Komsomoolsko xydelmerlegie byxen bolbol manai kaadruud xadaa marksizm-leeninske teoriijii medeegi haa, bolşevizmii su-dalaagyi haa, oorilgijee teoriugesce geegdeliee usadxaagyi haa, xojor xyleger oorolxolok bain, usaran, socialis taigulaltin byxii ouraslinuuuij zybeer xytelbe nelgen zorilgo xadaa marksizm-leeninske koordini yndehe huurinuuuij sudejilji prak-tiguudhaa erine, prak-tiske deejatelbostuu asuudalruudilji sinex-dee, teoriijii xytelberi bolxoxo sadabarlii erine gehen, partiiin Centraalna Komiteede zaabarlii xytelberi bolxoxo johotoi.

Byxesozuuna Kommunist (bolşevig ydei) Paartiin is-toorilin knige bolbol soveed („Praavidil“ tyry biseghee),

Angliiska obşčiiniin palaatadaxi preeni

Loondon, Dekabriin 20. Asuudal xadaa Rimde xelseg-yeye xehele baina. Gadaadii tereende eseryy baina geze xebee diitler medee haa, Çexoslovaadii oroxoyi ba idine xadada sine dainai ajuuli urda oroxoyi baixa hemdi.

Ujaans, leiborist Kjoks xene: „Aangli bolbol agresivne gurban daavanuudai bloo-goor bulguulaždahan, aguu jixe ajulari urda baina. Bejin Riu teeše oqş do oroxodo, Moskva, Tyre ba busad oronuud teeše oqş haabiden-deye jixe asatai baixa nen.“

Pravitelstvodo etigexegyl gelen oppozicilin duraxal olonxi goolo-or buruuaqda-ba.

(TASS).

Loondon, dekaabrilin 20. Ivining standaard gazeedel medeeseli Johoor, kabineedel gurbin çleenyd — gadaadun xudalaanai departaamentin xytelberlege Gyysjon, klooni in ministriili orologo Danferin Eendukla ba seregi ministrili orologo loord Stret Koon bolbol seregi ministr Xor-Belti, oborooni koordinaacii ministri Insape ba aviaacii ministriili orologo loord Yntersoon gegsedui otsaava kede orogtu geze erile xeb. Teener bolbol oron u asai oborooni emx-dixelgede serbjozno dutagdalnuudai baihan xerehee lime eritenyddili xeh baina. Eriltingee xangagdagayi haan, ostaavkede oroxobut geze.

(TASS).

Loondon, dekaabrilin 20. Çembireen bolbol Çexoslovaakidaxi hylsiin sidiu xadaa Çexoslovaakii sine xilenydel angliinske garaantinuudji ali zerge dairanab, Çembireen xadai vostoochno Jevroopin kaartii xubilgaxa xysed syleesi Germaanida olgoxo hanatalai baina gy geze Çemberleenhee asuba.

Ispaansidaxi baldal tuşa xellexe zuuraa, Daltoon bolbol dailaldagşa talin erxili parlametin zybşorrelgigey gernerael Fraankoda olgoxoyi nauduulga ygejixi oppozitio erine geze medyylb.

Çemberleen bolbol ispaansidaxi tarihi xadai xadai vostoochno Jevroopodaxi ajuuljili zogsooxin tuladi xem-zeenyndi axa hanatalai baina geze depyatauduudi Çemberleen nauduulga hen gebe. Daltoon bolbol Çexoslovaakidaxi hylsiin sidiu xadaa Çexoslovaakii sine xilenydel angliinske deklinaaca sox xelgidehen principlei xytelberi bolgoxo baina gebe.

(TASS).

Loondon, dekaabrilin 20. Çembireen bolbol Çexoslovaakidaxi hylsiin sidiu xadaa Çexoslovaakii sine xilenydel angliinske garaantinuudji ali zerge dairanab, Çembireen xadai vostoochno Jevroopin kaartii xubilgaxa xysed syleesi Germaanida olgoxo hanatalai baina gy geze Çemberleenhee asuba.

Lloid-Dzoordz bolbol anglii-ska pravitelstvilo gadaada politikii erid kritik lebe. Lloid-Dzoordz xelen: „Aangli, Franca ba Sovied Sojuuzai bloog

Loondon, dekaabrilin 20. Ivining standaard gazeedel medeeseli Johoor, kabineedel gurbin çleenyd — gadaadun xudalaanai departaamentin xytelberlege Gyysjon, klooni in ministriili orologo Danferin Eendukla ba seregi ministrili orologo loord Stret Koon bolbol seregi ministr Xor-Belti, oborooni koordinaacii ministri Insape ba aviaacii ministriili orologo loord Yntersoon gegsedui otsaava kede orogtu geze erile xeb. Teener bolbol oron u asai oborooni emx-dixelgede serbjozno dutagdalnuudai baihan xerehee lime eritenyddili xeh baina. Eriltingee xangagdagayi haan, ostaavkede oroxobut geze.

(TASS).

Panamerikaanska koniereence

Nyuu-Ioork, d kaabrilin 20(TASS). Panamerikaanska konfereencin komissi bolbol ispaanska da nda posieden-cestwo xexe tuxai Kyagai duraxaliji buruusaada. Ene ourdalai tyloö Kybaa, Gaiti b Meeksike gol sovaalaad. Ene-ü eseryy yge xeleg-qed bolbol ene duraxl xadaa amerikaanska xer-gyddi tejrop iske xab adalgili e-ergysekee amerikaanska oronuuda oroldozo baigaamoneento, Jevropeiske xeregte xabaadahan jabadal bolno geze za bad.

(TASS).

Şatarai treniroo-voçno tyrniiir

Gadaadii gurban grossmeisteryyd—Krees, Reşevski ba Floor gegsedi SSSR-te Jirehentei dašaramduulan, fiskyltyyre ba spoortin xeregel Byxesozuuna komitedi bolbol, 1939 onoi Janvarai in 2-to Lee-nin-rädaata şatarai treniroo-voçno tyrnili yngergiili şildxebe. Ene tyrnirte 18 şaxma-

listiinuud xabaadalsa: Esto-niiliin çempioon Kegees, AXS-al çempioon Reşevski, SSSR-ei çempioon Leventiis, Floor, Li-jentaaib, şatarai 13 maasternuud—Alatoorcev (Moskva), Moskvaagai çempioon Belaveenec, Bognitirçik (Kijev), Bon-dareevski (Roostov-na-Dony), Gogliçde (Tbilisi), Kaan (Moskva), Kakagoonov (Bakyy), Panoov (Moskva), Leeningraad—maaster Romaanovski, Ragoozin, Rablinoviç, Moskvaagai çempioon Smesloov, Lee-ningraadai çempioon Tolyyş.

Leeningraadta 8 tyrnnyyd naadagdaxa ba terenel udaada-xi tyrnifnyyd bolbol Moskvaada janvarailin 16-haa 30 xyrter yrgelzelxe baina. Treniroovoçno tyrnili głaavna sydja—maaster Zybarev baina.

Krees, Floor ba Reşevski gegsedi Jirege, Leeningraadta dekaabrilin 24-de xylicegden.

Seerverne-Kavkaazsha rojeenne okrugoi N-ske evastiiin podrazdeleeninydte.

ZTRIG DEERE: Bojevoi ba politi-ceske beledxelei taliar otliçino pokaz intel-nyudai tyloö xyndiin doskiada bisegdehen staurşa leitenant P. Demgyyy.

Sovied Sojuuz dotor

Raioonno viistavke-nyyd

Byxesozuuna xydeee azaliin viistavkede beledxelei dašaramduul Leeningraadai oblastido 25 raioonuudai ba raioonxorondiin viist vkenyyi bolhon baina. Tus viistavkede zuu mian-gan kolxoziqnuud xabaa-dan garza, Baltiiske dalaida jabanabdi.

Manai reisei plaan 112 proc. dyrygdegee. Byxii tamaralgiin torşo soo ekipaaz staxaanovskaar xydelmerilöö. Syydnii mexaniizmuud haadgyi xydelmerilöö.

Bymersegijii toirohon reiste jabhanaa, „Aşxabaad“ paroxod ende hajxan Leeningraad jiree. Eneenei kapitaan-nyker Baaglajeaval xybyyn. Y loeder, ede xojar solo kapitaanguud uulzaxa baina.

Moskva. Sojuuzai mian-gaad kolxoziqnuud tariaa be-

Mynoederei noomerto:

Komsomoolsko kaadruudai bolşevilg xy-myzyzelge.

Angliiska obşčiiniin palaatadaxi preeni.

Sovied Sojuuz dotor.

Byxesozuuna Kommunist (bolşevig ydei)

Paartiiin istoori.

Partiliin asabaidal.

Unşagşadai bişegvyd.

Yader pokazaateluud.

Xoohon jarildaanda eses tabixa.

Byxesojuzna Kommuniis (bolşeviigyydei) Paartiiin ISTOORI

XURIAANGII KYYRS

BK(b) P-iin CK-ei Komiissitn redaakca doro. BK (b) P-iin CK-eer haisaagdahan. 1938 on.

7. SOVEED ZASAGIJI BYXEZYLXIIN TYLOO
BOLŞEVIG PAARTIIIN TEMESEL. BREESTSK
MIIR. PAARTIIIN VII SJEEZD.

Soveed zasagliji byxezylxiin tulada, xuuşan, byrzaazna gyrenei apparaadiid ebden halgaxa, xuxataxaa ba tereenel orondo Soveed gyrenei sine apparaad baiguulxa xeregtei baigaa. Saasamb, sosloovno stroin ylegdelnyydi ba nacionaalsaan daralaltin rezlimiji ebden halgaxa, ceerškovin ylyy erxetel baidaliili boliuulxa, kontrevolycionno xebelijii ba alibixli tyrelei, legalaalsa ba legalaalsa biše, kontrevolycionno organizacaanuudi ba usadxaha, byrzaazna Yçreditelne suglaajii taraxa xeregtei baigaa. Esestee, gazarijii nacionaalsaacalhanai udaa daraa myn baha byxlii tomo promišlennostiji nacionalirovalxa ba hyyleeren—dainai baidalhaa multaraza garxa, Soveed zasagliji byxezylxe xeregtei jyynheesii ylyygeer haad xeze baigaa dainiili duuhaxa xeregtei baigaa.

Ede byxlii xemzeejabuulganuud bolbol 1917 onoi eseshee 1918 onoi ten yje xyrter xeden harila torço soo Jabuulagadan baina.

Eseernyyd ba menşeviigyydeer organizovaalagdahan, xuuşan ministeerstvyydei çinoovniguudai sabotaaz bolbol xuxatagdahan ba usadxagdahan baigaa. Ministeerstvyyd bolbol ygei bolgogdohnon ba tedeenei orondo ypravleeliin soveed apparaadiud ba zoxixo aradai komissariaaduud baiguulagahan baigaa. Oronoi promišlennostiji erxilen Jabuulxa aradai azaxiin Deede soveed baigulgaadai hen. Kontrrevolycietel ba sabotaazta temesexe Byxerossijsk onso komissa (BCK) bolbol F. Dzerzinski tyrytelgeer organizovaalagdaa hen. Ulaan aarmi ba flood baiguulxa tuxai dekreed gaggadahan baigaa. Yşee Oktiabrsk revolycion bolxhoo urda gol tyleb hungalta xegdehen ba miir tuxai, gazar tuxai, Soveddyd zasagai şilzen oroxo tuxai Soveeddydei II sjeedziin dekredyydi batalan zybşeechée arsan, Yçreditelne suglaajii xadaa taraagdahan baigaa.

Obsceestvenne azabaidalai byxlii ooblastnuudta feodalizmii, sosloovnostiji ba tegse biše baidalai ylegdelnyydi eseslen usadxaxil zorilgoor sosloovinuudii boliuulxa tuxai, nacionaalsaan ba hyzegel sytelgin joholol xiaartalganuudii ygejexxe tuxai, ceerškovii gyreneed tusagaarlan ilgaxa ba hurguliiji ceerškovhee tusagaarlan ilgaxa tuxai, exenernyd tegse erxe tuxai dekredyyd gaggadahan baigaa.

"Rossiin araduudai erxenydei Deklaraaca" bolbo, medeeze, Soveed pravitielstviin speciaalsa togtool soo, Rossiin araduudai syleete xygzelte ba fedenee gyised tegse erxe bolbol zakoon myn geze, togoogdohnon baigaa.

Byrziyin ekonomiçeske xysiji hylden tahalaxa ba şine soveed aradai azaxiiji organizovaalxiin tula, xamagai tyryşine, soveed promišlennostiji organizovaalxiin tula—baanknuud, tymer xargiinuud, gadaadiin xudalaan, xudalaanai flood ba byxlii tomo promišlennost, byxlii: nyrynen, metallurgiçeske, neefitiin, xmitiçeske, maşina baiguulgiin, tekstiñne, saaxarai g. m. halbarluudaaraa nacionalirovalgahan baigaa.

Manai oroniiji finansiin talar şaltagaalxa Jabadalhaa ba xariiin kapitalistnarai ekspliyataacahaa syleelxiin zorilgoor, caarba Sagzuuriin pravitielstviin batalahan, Rossidoxi xariiin urihamzanuud ygei bolgogdohnon (boliuulagahan) baigaa. Manai oroni araduud xadaa, tonoltiin dainiili yrgelzelylxin tula abtahan ba manai oroniiji xariiin kapitalhaa şaltagaalan mylzedgexe jabadida oruulhan, yrinyydiili tylexe xyseñgiy baihan jym.

Ede byxlii ba eñe meteñelen xemzeejabuulganuud bolbol byrziyin, pomeesçigyydei, reakcionno çinoovniciestviin, kontrevolycionno paartiuudai xysenydiili uzur yndehoorenei hylden tahalhan ba—oron dotoroo Soveed zasagliji neñleed byxezylben baina.

Zygeer, myneedee Rossiin bolbol Germaanitai ba Aavstrital daildahan dainai baidalai baigaa sagta, Soveed zasagai polozeenili yxesd byxezenel geze tooolo bolexgoyi baigaa hen. Soveed zasagliji eseslen byxezylxiin tula dainiili duuhaxa xeregtei baigaa. Ilmehee parti bolbol Oktiabrsk revolyciçin ilanhai tyryyin ydernyydhee exilze miiri tylee temesel xygzeen delgeryiñen baina.

Soveed pravitielstvo bolbol "yenin johonoi demokratilceske miir tuxai xelseenyydiili dairi exilxii byxlii daildaggaa araduudta ba tedeneli pravitielstvnuudta" duradxhan baina. Tiigebesi, "sojuuzniguud"—Aangli ba Fraanca bolbol Soveed pravitielstviin duradxaiili abxajaa arsa hen. Miir tuxai xelseenyydiili xexhee Fraanca ba Aangliin arsan ardehee, Soveed pravitielstvo bolbol Soveeddydei vooliiji dyrygeze, Germaanitai ba Aavstrital xelseenyydiili xexhe Jabadalda oroxo geze şideñen baina.

Tus xelseenyyd xadaa dekaabriiin 3-da Breest-Litoovsko exilee hen. Dekaabriiin 5-da eblerexe tuxai, dainai Jabuulganuudii sagzura zogsooxo tuxai soglaşeeni batalagdahan baigaa.

Xelseenyyd xadaa aradai azaxiin gemten handarahan baidal so, dainhaa niitedee eseze susarahan ba froonthoo manai seregi çastbuudai garan oşozai baihan baidal so, froontiin buruu hyren unaza baihan baidal so, bolhon baina. Germaanska imperialistnai bolbol uredin caarska impeeriin territoorio aixabtar jixke kyooguudii bulian abxiili oroldozo baihan ba tim Poolşo, Ukrailina ba Pribaltijska oronuudii Germaaniiha şaltagaalxa gyrenydei bolgolixli xyseñzi baihanil, xelseenyydiili jabuulxa soogur elireen baina.

Dime ysloovinuud so dinili yrgelzelylxin geze—mene haja tyreze garhan. Soveed respyblikin togozo baihan gy, all ygejiniñ kərtai deere tabixa jabadal bolxo baigaa. Amitaxa hambaa abxa, Soveed zasagliji byxezylxe ta orono daisadai dobtolgoohu xamagaalza şadaxa şadabaritai, şine, Ulaan aarmi baiguulxiin tulada, miiri yxene yslloovinuudii xylien abxa ba tere yjede ton ajualta şunaxai baihan—germaanska imperializmii urda suxarixa şuxala Jabadalda xadaa xydelmerisen angili ba tariaasanai urda tudaad baigaa.

Menşeviigyd ba esernyydhee exilee, ton elite sagaangvardeicuudaa eseslen, byxlii kontrevolycionnerneyd bolbol miiri batalaxa Jabadalda esergy galzu agitaaca jabulza baigaa. Tedeneli liini eli baigaa hen gebel: tedeneli xadaa miirne xelseenyydiili tahaldulixa, neemecydei dobtolgilji provocirovalxa ba yşee byxezedyi Soveed zasagliji soxilo doro tabixa, xydelmerised ba tariaasanai dailan abagiili ajul doro tabixa geheen baigaa. Ene xara xeregtei tedeneli sojuunigudiili xadaa Troocki ba tereenel garai xamta Buxaarin baiba Buxaarin bolbol, bejee daldalaxiin tulada eöhediingee "zyynei kommuunistnuudai" grypppe geesebdi geze nerelhen, partiada xarşa gryppipi Raadektai ba Piatakoottol xamta tolgoiloz baigaa hen. Troocki ba "zyynei kommuunistnuudai" grypppe bolbol dainili yrgelzelylxin erilte xete, parti dotor Leeninde esergy xurşaa temesel jabuulaa

hen. Ede xynyyd xadaa germaanska imperialistnai ba oron dotorxi kontrevolycioneerneydte tuha tyxem bolxo jyyme ellite xeze baigaa, uşar jyyp gexede, zaluu ba yşee aarmigyl, Soveed respyblikiji germaanska imperialitzmii soxilo doro tabixa geheen xeregtei Jabuulza baigaa.

Ene xadaa uran argaaz yzyni fraazanuudaar bejee daldahan jamar-tiime provokaatorska politika baihan jym.

1918 onoi fevraliin 10-da Breest-Litoovsko doktoor xelseenyyd tahaldahan baigaa. Miliili batalxa geze Leenin ba Stalini bolbol paartiiin CK-ei nerehee xersli baalan duradxhan baigaaş haan, Breestde soveed delegaaciin tyryylegse baigaa, Troocki bolbol bolşevig paartiiin sexe direktiivyydiili predaatelskhaar ebdehen baigaa. Troocki xadaa, Germaaniiin duradxhan ysloovinuud deere mir batalxili Soveed respyblikie arsaba geze medylyxetejee xamta, baha Soveed respyblikie bolbol dainili Jabuulxagyl ba aarmijaa demobilizavalza yrgelzolebe geze, neemecydei medeesehen baixa jym.

Ene bolbol zyder bulal jabadal baigaa hen. Nemecke imperialistnai bolbol Soveed oronoi interesyydiili predaatelskhaar ylyy Jixili erixe argaaz yzyni baigaa hen.

Germaanska pravitielstvo bolbol ebel xelseejii tahalaza, dobtol ooro hen. Manal xuuşan aarmiili ylegdelnyyde neemecke seregyydei tyrlitede esergy tulaza Jadaad, zyg byrlee zugadaza exilee hen. Neemecydei xadaa, aixabtar jixke territooriili bulian abza ba Petrograadta zanalta xeze, tyrgen uragşa dabşahan baina. Soveed orondo symeren orohon, germaanska imperializm bolbol Soveed zasagliji unagaaxa ba manal exoroniiji eeriingee kolooni bolgodoxo geheen ug zorilgoti baigaa. Xuuşan, hanدارa unahan caarska aarmi bolbol germaanska imperializmii zebsegtei hyreg seregyydei esergy tulaza şadaxagyl baigaa. Tere xadaa germaanska aarmiili soxilnuud doro gederege holzoroo hen.

Zygeer nemeecke imperialistnai zebsegtei interveence xadaa oron dotor xysen tyges revolycionno debzelte ganguulhan baina: "Socialiis ešege oromnoi ajuulda orobo" geze, paartiiin ba Soveed pravitielstviin gargahan duudalgada xariiliu bolgon, xydelmerisen angii bolbol Ulaan aarmiili çastbuudii xyseteiger emixiden baiguulxa oroo hen. Şine aarmiili—revolycionno aradai aarmiili zaluu otriaaduud—şyde amanda xyrter zebseglegdehen germaanska şunaxainarai tyrin orolodo geriçeskar xariisan tulahan baina. Naiva ba Pskovo deere nemeecke okypyantnuudta erid şanga otopor ygtehen baigaa. Tedeneli Petrograad teše dabşalgan zogsoodoo hen. Germaanska imperializmii seregyydei otopor ygeen yder—fevraliin 23 xadaa—zaluu Ulaan aarmiili tyreñen yder bolhon baina.

Miriili darii batalxa tuxai germaanska pravitielstvodo telegraamma elgegeexi geheen Leenin duradxhan paartiiin CK-eer yşee 1918 onoi fevraliin 18-da abtahan baigaa. Miriili ylemze olzotoi hain ysloovinuudii eortee olzgo xangaxiin tulada, neemecydei dobtolgo yrgelzoleheer baihan, xarin zybxen fevraliin 22-to germaanska pravitielstvo bolbol miir batalxa zybşerele medylynen ba tigeedji miiri ysloovinuudii exin tyryylinde oroxodoo huraggyi xunde xyşer balga hen.

Miriili darii batalxa tuxai germaanska pravitielstvodo telegraamma elgegeexi geheen Leenin duradxhan paartiiin CK-eer yşee 1918 onoi fevraliin 18-da abtahan baigaa. Miriili ylemze olzotoi hain ysloovinuudii eortee olzgo xangaxiin tulada, neemecydei dobtolgo yrgelzoleheer baihan, xarin zybxen fevraliin 22-to germaanska pravitielstvo bolbol miir batalxa zybşerele medylynen ba tigeedji miiri ysloovinuudii exin tyryylinde oroxodoo huraggyi xunde xyşer balga hen.

Fevraliin 23-da CK bolbol nemeecke komaandovaniliin ysloovinuudii abza ba miirne doogovor batalaxa geze togoogoo hen. Troockiin Buxaarin ba busad trockistnuudta esergy xantu şanga temeseliui Jabuulza tulada, garhan baina. Buxaarin ba Troocki bolbol "xereg deere germaanska imperialistnare tulalaza, Germaanida revolyciçin urgaxa ba xygze xabdalhan haatulhan baina" (Leenin, t.XXII xuudahan 10.)—geze, Leenin zaagaa hen.

Tilke zuura, "zyynei kommuunistnuud" bolbol Leeninde esergy temeseli yrgelzelyyen, ulam byri urugaa oto orohoor predaatelskhaar şabar şalbagta holzoroo oto hen.

Sagzura "zyynei kommuunistnuud" (Buxaarin, Osiinski, Jaakovleva, Stykoov, Maancev) ezelen abtahan, paartiiin moskoovski oblastniylirovalxa xadaa CK-de etigexegyi tulaxa ras-koloniçeske rezoliyye abhan ba tere xadaa "ton oishin sagsoo paartiiin raskol bolxo baihan" zailuulmaaran xer aabdaa" geze toolono geze medylynen baigaa. Tedeneli xadaa eñe rezoliyye soogoo antisoveed togoomzo abxa Jabadalda xyren baina gebel: "Ulasxordiin revolyciçin intereesyydiili xaralsaza, myne ton formaalna bolzo baigaa, Soveed zasagliji xoxidxon halgaazaş bolomoor Jabadalii bidener zyite deere toolonomdi"—geze, "zyynei kommuunistnai" eñe rezoliyye soogoo bişenhen baigaa.

Ene togoomziin Leenin bolbol "zigtai ba zyder bulal" togoomzo geze geze nerelee hen.

Tere sagta xadaa Troocki ba "zyynei kommuunistnuud" time anti-partiili aja Jabuuljin ynexeer şaltagaanil şapartida yşee eli biše baigaa hen. Zygeer hajaxan antisoveed "baaruunai—trockis bloogi" processi (1938 onoi exinde) eltyrylen olhon xadaa, Buxaarin ba tereenel tolgoiloz baihan "zyynei kommuunistnai" grypppe bolbol Troocki ba "zyynei" eşeernyydei xamta tilde Soveed pravitielstvodo esergy niusa zaagovor xehen baiza baigaa. Buxaarin, Troocki ba tedeneli aminegedeş xadaa zaagovor Johoor, mede-xede, breestke miirne doogovorili tihalduulxa, V. I. Leninlii, I. V. Stalini, Ja. M. Sverdlovlii arrestovalaad, tedeneli alxa ba buxaarincuud, trockistnuud ba "zyynei" eşeernyydeh şine pravitielstvo emixiden baiguulxa—geheen ug zorilgo eöhedi tabihan baigaa.

Niuus kontrrevolycionno zaagovor organizovaalxataa negendoro "zyynei kommuunistnai" grypppe bolbol paartiiili xaxalaxa ba partiiina zergenyydiili zadaliixi ermeli orolodo, Troockiin demzelger bolşevig paartida esergy neemel ataka Jabuulza hen. Zygeer parti xadaa eñe xynde xyşer momeentde Leenin, Stalini, Sverdlovlii toiron zagsahan ba byxlii busa asuudalnuudat mete, myn baha miir taxai usudalaaşlı Centralna Komiteecii demzehen baina.

"Zyynei kommuunistnuud" grypppe bolbol ilgaran tahalag-daza, butasoxigdohon baigaa.

Mir taxai asuudalii eseslen şildxeliin tulada paartiiin VII sjeedz zarlagdaa hen.

Paartiiin VII sjeedz xadaa 1918 onoi maartii 6-da neegdeñen baina. Ene xadaa zasagliji manal paartiiin abhanai hyylde zarlagdahan, tyryyin sjeedz baihan jym. Sjeedz deere şildxeliin goolostol 46 delegaduud baigaa hen. Sjeedz deere paartiiin 58 delegaduud baigaa hen. Sjeedz deere paartiiin 145 miangler şeengyydeh työlegedeg eligeedgen balga. Ynen xereg deere xadaa paartida ene yjede 270

miangaha yseñ biše şeengyyd baihan jym. Ene algasal daa, sjeedz eekstreñne (jaaraltai) xaraaktetal deerehee organizaacanuudai jixeseg xubin delegaduudii elgeed yrdihengyl ba tiin neemecydeer sagzura okkupirovalgahan territoori deerkxi organizaacanuud xadaa delegaduud elgeexi argayi baihan, enegeer elixeelegdexe baina.

Breestke miir taxai doklaadovalxa zuura, Leenin bolbo eene sjeedz deere, "...paarti dotor zynei oppozitciin bili bo hontol daşaramduul, manai paartiiin yzze baigaa tere xyde xysker kriizi bolbo orodo revolyciçin yzze baigaa agi jixke kriiziyydei negeniln myn bolno". (Leenin t. XII xuudahan 32)—geze, xelehen baina.

Breestke miir taxai asuudal tuşaa Leenin rezoliyye bolbol arsahan 12 goolos baihan, hanalaas ygeegyl 4 goolosol baihan zybşeehen 30 gooloso abtahan baigaa.

Rezoliyyciji abhanai hyyleen ygeegyl 4 goolosol baihan statiqasaa soogoo Leenin tigeze biše hen.

"Miriili ysloovinuud tesegi yxede xyşer baina. Tigebeş istoorti eeriin xelxle abxa baixa daa... Organizaacalxa, organizovaalxa ba organizovaalxa xydelmerili tihal oyojo. Jamarxanji turşalguudii yzœş haannai, xon nogson—bidenerel tylee baixa daa" (myn tende, xuudahan 288).

Soveed respyblikede esergy Imperialis gyrenydei seqet vestyleeniynday myn xoinogşodooşii zallaşayi bolxo buna, tiimehee paartiiin gol zorilgo bolbo xydelmerised ba xriaşadai discipliniiji ba eerti discipliniiji deeselylxii tul socialisi esegi oronoo xatu zorilgo togor xamagaalan arsalxa jabadal maassanuudii beledxenii tula, Ulaan aarmiorganizaacalxiin tula, aradonjili bygede niñtij seregel huraşda hurgaxiin tula ton energiçne ba erid şanga xemzeenydiili abxa jabadal bolbo geze sjeedz toolono geze sjeedzin tisreliyye soo temdeglegdehen baigaa.

Sjeedz xadaa, breestke miir taxai asuudalda leeninske buna zybşeehen baihan zybşeegeed, Troockiin Buxaarin poziciji buruua, dildehen bolbosil, tis sjeedz deen raskolliñcisko xydelmerile yrgelzelylxie gehen "zynei kommuunistnai" hedelgele kleimoo tabinan baina.

